

Uchwała Nr 171/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 17 grudnia 2019 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec uchwały Rady Gminy Borzechów.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XI/66/19 Rady Gminy Borzechów z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik, z powodu istotnego naruszenia art. 6k ust. 1 w związku z art. 6j ust.1 i 2 oraz art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie - po zbadaniu doręczonej 6 grudnia 2019 roku uchwały Rady Gminy Borzechów, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy Borzechów dokonała wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustaliła stawki tej opłaty.

W § 1 uchwały Rada postanowiła, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobierana od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, będzie obliczana „w oparciu o liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość / gospodarstwo domowe”, a jej wysokość ustalana jako „iloczyn liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość / gospodarstwo domowe oraz stawki opłaty” określonej w uchwale Rady.

Zgodnie z art. 6k ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gmina jest zobowiązana dokonać wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 tej ustawy.

W przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn:

- 1) liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub

- 2) ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- 3) powierzchni lokalu mieszkalnego

- oraz stawki opłaty ustalonej przez radę gminy.

Rada gminy może też uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego.

Przepisy art. 6j ust. 1 i 2 pozwalają na ustalanie opłaty za gospodarowanie odpadami dla właściciela danej nieruchomości tylko w oparciu o jedną metodę. Może to być opłata liczona m. in. jako iloczyn liczby osób zamieszkujących nieruchomość i stawki opłaty, bądź jako jedna stawka opłaty od gospodarstwa domowego (opłata od gospodarstwa może być zróżnicowana w zależności od ilości osób w gospodarstwie). W ocenie Kolegium, mając na uwadze powyższe, zapisy uchwały Rady Gminy Borzechów dotyczące metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oparte zarówno o ilość mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, jak i gospodarstwo domowe, są sprzeczne z prawem.

W kolejnych zapisach (§ 2 ust. 1) Rada ustaliła „opłaty za pojemnik od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny” uzależniając jej wysokość od jego pojemności:

- w pkt 1 dla pojemnika o pojemności 120 l – 16,90 zł,
- w pkt 2 dla pojemnika o pojemności 140 l – 19,70 zł,
- w pkt 3 dla pojemnika o pojemności 240 l - 33,80 zł.

W myśl art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc – w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 3 (odnoszącej się do nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy) – **3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporzadzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporzadzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów**, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości; **za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności**. Przeciętny miesięczny dochód rozporzadzalny na 1 osobę ogółem w 2018 r., ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, wyniósł **1693 zł** (M.P. z 2019 r., poz. 278). Oznacza to, że maksymalna wysokość stawki opłaty za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny, za pojemnik o pojemności 1100 l wynosi za miesiąc 54,18 zł, natomiast za pojemnik o mniejszej lub większej pojemności proporcjonalnie do jego pojemności.

W związku z tym Kolegium stwierdza, że stawki opłaty za pojemnik o pojemności 120 l, za pojemnik o pojemności 140 l oraz za pojemnik o pojemności 240 l, ustalone w przez Radę Gminy Borzechów w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 uchwały w wysokości 16,90 zł, 19,70 zł i 33,80 zł, są stawkami wyższymi od maksymalnej stawki opłaty obliczonej proporcjonalnie dla pojemników o pojemności mniejszej niż 1100 l. Maksymalna stawka opłaty dla pojemnika o pojemności 120 l wynosi 5,91 zł ($54,18 \text{ zł} : 1100 \text{ l} = 0,049 \text{ zł}$, $120 \text{ l} \times 0,049 \text{ zł} = 5,91 \text{ zł}$), dla pojemnika o pojemności 140 l – 6,90 zł, natomiast dla pojemnika o pojemności 240 l – 11,82 zł.

Stosownie do postanowień art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określi stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b.

Rada Gminy Borzechów w § 2 ust. 2 badanej uchwały ustaliła „podwyższone stawki opłaty za pojemnik od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, jeżeli odpady komunalne nie są zbierane w sposób selektywny” uzależniając jej wysokość od jego pojemności:

- w pkt 1 dla pojemnika o pojemności 120 l – 33,80 zł,
- w pkt 2 dla pojemnika o pojemności 140 l - 39,40 zł,
- w pkt 3 dla pojemnika o pojemności 240 l - 67,60 zł.

Z uwagi na to, że stawki ustalone dla pojemników o takiej pojemności zostały w § 2 ust. 1 uchwały ustalone przez Radę Gminy w wysokościach przekraczających ich maksymalną wysokość, stawki opłaty podwyższonej, określone w pkt 1, 2 i 3 § 2 ust. 2 uchwały, są zdaniem Kolegium również ustalone w wysokościach niezgodnych z prawem.

Kolegium RIO w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Borzechów – w terminie do 30 grudnia 2019 roku – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązujących przepisów prawa.

2 stycznia 2020 roku, o godz. 11:00 w siedzibie RIO w Lublinie, odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały, o której mowa w sentencji.

Przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Borzechów,
2. Wójt Gminy Borzechów.